

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Moniky Javorové a soudců JUDr. Miroslavy Honusové a JUDr. Petra Hlušíka, Ph.D., ve věci

žalobce: **V. G.**
zastoupený advokátem JUDr. Ing. Ondřejem Horázným
sídlem Ondříčkova 1304/9, 130 00 Praha 3

proti
žalovanému: **Magistrát města Frýdek-Místek**
sídlem Radniční 1148, 738 01 Frýdek-Místek

o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného

takto:

I. **Určuje se**, že ukončení zkoušky z praktické jízdy žalobce dne 21. 7. 2022 v průběhu její první části a její hodnocení stupněm „neprospěl“ zkušební komisařkou Magistrátu města Frýdku – Místku Mgr. M. N., bylo nezákonným zásahem.

II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 49 748 Kč ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám advokáta JUDr. Ing. Ondřeje Horázného, sídlem Ondříčkova 1304/9, 130 00 Praha 3.

Odůvodnění:

1. Podanou žalobou se žalobce domáhal soudní ochrany před nezákonným zásahem žalovaného jako správního orgánu, který spatřuje v tom, že dne 21. 7. 2022 v rámci opakované zkoušky z odborné způsobilosti podle § 39 a násl. zák. č. 247/2000 Sb., o získávání a zdokonalování odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel a o změnách některých zákonů, v platném znění (dále jen „zákon o získávání odborné způsobilosti“) zkušební komisařka po odpovědi žalobce jakožto žadatele o řidičské oprávnění pro skupinu B na otázku, jak zkontroluje hloubku vzorku pneumatik, ukončila zkoušku s hodnocením „neprospěl“. K průběhu zkoušky žalobce uvedl, že měl mj. předvést, jak si před jízdou zkontroluje technický stav vozidla. Při vysvětlování kontroly hloubky vzorku pneumatik uvedl, že jej zkontroluje hloubkoměrem. Na dotaz, jak toto jinak zkontroluje, když by neměl k dispozici hloubkoměr, žalobce poněkud neobratně odpověděl, že „pomocí vzorku“. Na to reagovala zkušební komisařka slovy „co?“. Zkušební komisařka žalobci na pneumatice ukázala značení v dezénu od výrobce a následně zkoušku ukončila s hodnocením „neprospěl“. Žalobce považuje za zkrácení svých práv nemožnost předvést své znalosti a dovednosti při jízdě vozidlem při zkoušce z praktické jízdy a nemožnost být hodnocen v souladu s právními předpisy.
2. V další části žaloby žalobce argumentoval tím, že na základě výše uvedeného u něj proběhla pouze první část zkoušky dle § 42 odst. 3 písm. a) zákona o získávání odborné způsobilosti. Vlastní jízda vozidlem – praktická část zkoušky, při níž má žadatel prokázat znalosti, dovednosti a chování včetně specifických požadavků pro jednotlivé skupiny vozidel, se vůbec nekonala. Dle zákona o získávání odborné způsobilosti má závěrečná zkouška 2 části, přičemž hodnocení stupněm „neprospěl“ je možné pouze tehdy, když žadatel o řidičské oprávnění, který při zkoušce neprokáže základní znalosti *u každé ze dvou částí*, je hodnocen stupněm „neprospěl“. V případě žalobce se nejednalo o neprokázání základní znalosti a podle žalobce ze zákonného znění plyne, že musí proběhnout obě části zkoušky. Zkouška z praktické jízdy skupiny B musí trvat v první části nejméně 10 minut a v druhé části nejméně 20 minut (§ 43 odst. 1 zákona o získávání odborné způsobilosti). Ukončení zkoušky a hodnocení stupněm „neprospěl“ je možné toliko za podmínky podle § 43 odst. 3 zákona o získávání odborné způsobilosti, ale k takové situaci v případě žalobce nedošlo a ani dojít nemohlo. Vzhledem k tomu, že samotná jízda vozidlem se vůbec nekonala, zkušební komisařka nebyla oprávněna zkoušku ukončit.
3. Žalobce poukázal také na to, že o každé zkoušce je zkušební komisař povinen vyhotovit písemný záznam (§ 42 odst. 1 zákona o získávání odborné způsobilosti) a předložit jej žadateli k podpisu (§ 19 odst. 5 písm. h) vyhl. č. 167/2002 Sb., kterou se provádí zákon č. 247/2000 Sb., o získávání a zdokonalování odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel o změnách některých zákonů, ve znění zák. č. 478/2021 Sb., v platném znění – dále jen „vyhl. č. 167/2002 Sb.“). Zkušební komisařka však žalobci nic k podpisu nepředložila. Záznam o zkoušce si žalobce musel u zkušební komisařky vyžádat. Záznam o zkoušce má obsahovat výčet znalostí a dovedností, které jsou prověřovány. Jediná zaznamenaná informace v záznamu o zkoušce žalobce je zakroužkované slovo „pneu“, záznam neobsahuje podpis žalobce jako žadatele ani údaj o době trvání zkoušky. Naopak podpis učitele autoškoly může být připojen pouze tehdy, když žadatel odmítne záznam podepsat. Žalobci nebyl záznam k podpisu předložen, takže nebyla splněna podmínka pro to, aby byl připojen podpis učitele autoškoly. Je tedy otázkou, kdy záznam vznikl a kdo jej v kolonce

„podpis učitele“ podepsal. Žalobce výslovně uvedl, že tyto pochybnosti nepředstavují předmět žaloby.

4. Žalovaný ve vyjádření uvedl, že případný formální neodstatek písemného záznamu o průběhu zkoušky nemůže zakládat neplatnost výsledku zkoušky ani důvod pro její opakování. Záznam byl vyhotoven bezprostředně po provedení zkoušky a byl opatřen podpisem učitele, do informačního systému eTesty byl výsledek zkoušky vložen téhož dne. Záznam nevznikl zpětně ani podvodně, jak by žaloba mohla naznačovat. Žalobce po ukončení zkoušky nevyčkal vypsání záznamu o zkoušce, a proto byl záznam podepsán učitelem.
5. K průběhu praktické zkoušky žalovaný uvedl, že žalobce byl vyzván k provedení kontroly a přípravy vozidla k jízdě a přistavené vozidlo začal kontrolovat od pneumatik. Byl dotázán, zda pláště pneumatik odpovídají zákonem stanoveným požadavkům. Žalobce uvedl, že je třeba zkontrolovat hloubku drážek dezénu hloubkoměrem, na to byl vyzván ke kontrole způsobilosti vozidla bez této pomůcky, přičemž i přes doplňující dotazy nedokázal popsat, předvést či naznačit kontrolu hloubky vzorku pneumatiky. Nedokázal prokázat hloubku které drážky pneumatiky je nezbytné kontrolovat, jakou hloubku má mít hlavní drážka dezénu, ani nedovedl ukázat indikátor opotřebení. Každý odborně způsobilý držitel řidičského oprávnění je povinen znát platnou právní úpravu, vědět, zda a kdy může vozidlo k jízdě použít a z logiky věci musí tuto znalost umět i reálně aplikovat. Po žalobci nebyly vyžadovány žádné sofistikované teoretické znalosti, ani nemusel objasňovat funkce technických systémů vozidla, nýbrž jen jednoduchým způsobem prokázat, že jako řidič pozná, zda hloubka vzorku pneumatiky není opotřebena pod stanovenou mez. Pneumatika, jejíž dezén je opotřeben pod stanovenou mez, je právními předpisy klasifikována jako závada typu C – nebezpečná závada (vyhl. č. 211/2018 Sb., o technických prohlídkách vozidel ve znění pozdějších předpisů), tedy závada, která bezprostředně ohrožuje bezpečnost provozu na pozemních komunikacích, přičemž jízda s takovou pneumatikou může být kvalifikována jako přestupek, za který se ukládá pokuta od 5 000 do 10 000 Kč a současně zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel na dobu od 6 měsíců do 1 roku. Přestupkem je také jízda s pneumatikou, jejíž hloubka drážek neodpovídá podmínkám stanoveným pro zimní období nebo pro úsek pozemní komunikace označený příslušnou dopravní značkou. Nejedná se tedy o pouhou administrativní či ryze okrajovou záležitost, nýbrž o znalost a dovedenost, která má dopad na bezpečnost silničního provozu a může mít významný dopad i do osobní sféry řidiče.
6. V daném případě žalobce nedovedl před zahájením jízdy stav pneumatik ověřit, zjevně neměl žádné povědomí o indikátorech opotřebení, jejich významu ani umístění v dezénu pneumatiky a nebyl schopen vyslovit, zda přistavené vozidlo je či není způsobilé k jízdě, tedy neprovedl jeden ze základních úkonů přípravy vozidla před jízdou. Proto nezbylo než hodnotit zkoušku stupněm „neprospěl“. V rámci úkonů přípravy vozidla před jeho použitím je ověřováno povědomí jen o nejzákladnějších skutečnostech, jako je zjištění, zda vozidlo má platnou technickou prohlídku, zda nemá nadměrně opotřebené pneumatiky, zda z něho neunikají provozní kapaliny atd., k čemuž jsou jednoduše a efektivně využívány také ústní pokyny a dotazy. Typicky co a jak se před použitím vozidla zkontroluje.

7. Podle žalovaného z platné právní úpravy nevyplývá právní nárok uchazeče na vykonání celé zkoušky tehdy, když určité její části nevyhověl. Takový postup by byl nepřirozený a především zbytečný, neboť by nemohl nic změnit na konečném výsledku zkoušky. Uchazeč by již stejně nemohl být hodnocen jinak a pokračování v jízdě by z hlediska zkoušky nedávalo smysl. Na tom nic nemění ani § 43 zákona o získávání odborné způsobilosti, který popisuje předpokládanou minimální délku zkoušky proto, aby mohly být všechny znalosti a dovednosti úspěšně vyzkoušeny, ale zcela jistě nestanoví, že zkouška musí být vykonána v plné délce i tehdy, je-li od první minuty zřejmé, že žadatel již nemůže být ohodnocen stupněm „prospěl“. Na uvedeném také nic nemění ust. § 43 odst. 3 téhož zákona, které zavádí toliko speciální důvod pro ukončení zkoušky, ale nedokazuje, že v ostatních případech musí být při každé zkoušce ověřeny vždy všechny znalosti a dovednosti v plném rozsahu bez ohledu na to, že zkouška tak či onak nebude úspěšná, neboť u některé ze stanovených oblastí již uchazeč prokázal, že potřebnými dovednostmi nedisponuje.
8. Podle žalovaného žalobce neprokázal povinné základní znalosti a dovednosti úkonů přípravy vozidla před jeho použitím, na základě čehož musela být zkouška z praktické jízdy hodnocena stupněm „neprospěl“ a žalobci nesvědčí žádné právo na opakování této dílčí části zkoušky, neboť v ní již neúspěšně vyčerpal možnost nabyté znalosti a dovednosti prokázat. Žalovaný se nedopustil nezákonného zásahu do práv žalobce tím, že mu neumožnil pokračovat ve zkoušce z praktické jízdy, když již po její úvodní části absence znalostí a dovedností na straně žalobce založila výsledek celé dílčí části zkoušky podle § 42 odst. 3 zákona o získávání odborné způsobilosti a tím i výsledek celé zkoušky z praktické jízdy podle § 42 odst. 1 téhož zákona. Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby.
9. Žalobce v replice doručené krajskému soudu dne 26. 10. 2022 polemizoval se stanoviskem žalovaného, setrval na své právní argumentaci a na podporu svých tvrzení neuvedl nic nového.
10. Podle ust. § 82 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, v platném znění (dále jen „s. ř. s.“) každý, kdo tvrdí, že byl přímo zkrácen na svých právech nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením (dále jen „zásah“) správního orgánu, který není rozhodnutím, a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo, může se žalobou u soudu domáhat ochrany proti němu nebo určení toho, že zásah nebyl zákonný.
11. Krajský soud ve věci již jednou rozhodl, a to rozsudkem ze dne 24. 5. 2023 č. j. 22 A 56/2022-50, který byl zrušen rozsudkem Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) ze dne 18. 4. 2024 č. j. 6 As 161/2023-23, který nabyl právní moci dne 26. 4. 2024 (dále jen „kasační rozsudek“). Současně byla věc vrácena krajskému soudu k dalšímu řízení, v němž je vázán právním názorem vysloveným NSS v kasačním rozsudku.
12. Krajský soud v dalším řízení vycházel primárně z rozsudku NSS ze dne 19.9.2007 č.j. 9 Aps 1/2007-68 a zkoumal, zda *„zásah tvrzený stěžovatelem splňuje tzv. definiční znaky zásahu uvedené v § 82 s. ř. s., neboť není možno se domáhat ochrany před jakýmkoliv zásahem, který, jak uvedl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 17. 3. 2005, č. j. 2 Aps 1/2005-65, publikovaném pod č. 603/2005 Sb. NSS, kumulativně splňuje následující podmínky: Žalobce musí být přímo (1. podmínka) zkrácen na svých právech (2. podmínka) nezákonným (3.*

podmínka) zásahem, pokynem nebo donucením (tj. "zásahem" správního orgánu v širším smyslu) správního orgánu, které nejsou rozhodnutím (4. podmínka), který byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo (5. podmínka), přičemž zásah v širším smyslu nebo jeho důsledky musí trvat nebo musí brozit opakování zásahu (6. podmínka). Není-li, byť jen jediná z uvedených podmínek splněna, nelze ochranu podle § 82 a násl. s. ř. s. poskytnout. Prvotně jsou soudy ve správním soudnictví povinny zkoumat splnění podmínky č. 4, tedy existenci zásahu, neboť jak již bylo řečeno výše, neexistence zásahu vede k nepřijatelnosti žaloby. Ostatní definiční znaky zásahu (tj. podmínky pod č. 1 až 3 a 5 až 6) jsou již hodnocením věcné legitimace ústící do zákazu a příkazu správnímu orgánu nebo do zamítnutí žaloby (§ 87 odst. 2 a 3 s. ř. s.)“.

13. V intencích citovaného rozsudku NSS se krajský soud zabýval otázkou, zda jsou v posuzované věci kumulativně splněny všechny podmínky tvrzeného zásahu. Rozhodným je přitom obsah vlastního žalobního tvrzení.
14. U ústního jednání před krajským soudem dne 24. 5. 2023 byla vyslechnuta jako svědkyně Mgr. M. N., zaměstnankyně žalovaného, která byla zkušební komisařkou zkoušející žalobce u zkoušky z praktické jízdy dne 21. 7. 2022. Svědkyně vypověděla, že žalobce byl vyzván k provedení kontroly vozidla před jízdou. Žalobce sám začal kontrolou pneumatik s tím, že provede kontrolu hloubky dezénu, přičemž uvedl, že by použil hloubkoměr a po dotazu, jak by postupoval, pokud by jej neměl, začal být žalobce nejistý, prohlížel si pneumatiku, nereagoval na pomocné otázky. Svědkyně asi po 4 minutách zkoušku uzavřela s tím, že žalobce není schopen provést požadovanou kontrolu pneumatik vozidla a sdělila, že ve zkoušce neprospěl. Poté svědkyně začala vypisovat listiny o zkoušce a žalobce se mezitím vzdálil. Záznam o zkoušce proto podepsal učitel autoškoly pan M. Dále svědkyně uvedla, že je běžné, že pokud žadatel některé z úkonů týkající se kontroly vozidla před jízdou neprovede, zkouška se ukončí. Takto jsou zkušební komisaři také instruováni v rámci každoročních školení. Svědkyně dále uvedla, že není v žádném právním předpise uvedeno, že může být zkouška ukončena, ale je uvedeno, že žadatel musí splnit všechny požadavky dle právního předpisu, konkrétně § 42 zákona o získávání odborné způsobilosti, a pokud jeden nesplní, zkouška se ukončí. Pod pojem „ověření stavu pneumatik“ se podle svědkyně dá podřadit kontrola hloubky drážek dezénu, nahuštění pneumatik, upevnění pneumatik a jejich vizuální kontrola. Tyto další části kontroly v případě žalobce neproběhly, protože nedokázal určit hloubku drážek dezénu. Podle svědkyně stačí, když uchazeč neuspěje v první části zkoušky. Je totiž jedno, nesplní-li požadavky v první nebo druhé části, protože pokud některý nesplní, pak u zkoušky neuspěje.
15. Krajský soud vyhodnotil svědeckou výpověď svědkyně v kontextu tvrzení účastníků. Svědkyně potvrdila tvrzení žalobce o průběhu zkoušky a jejím ukončení poté, co řádně nezodpověděl otázku, jak zkontroluje hloubku drážek dezénu pneumatiky. Soud považuje svědeckou výpověď za prokázané, že zkouška žalobce byla ukončena ihned poté, co nezodpověděl otázku týkající se hloubky vzorku pneumatik. Z výpovědi svědkyně vyplynulo, že ukončení zkoušky, pokud žadatel neprovede některý z úkonů vztahujících se ke kontrole vozidla před jízdou, je běžným postupem žalovaného.
16. Na základě zjištění získaných svědeckou výpovědí již krajský soud nepřistoupil k provedení dalších navrhovaných důkazů, a to výslechu svědka K. M. – učitele autoškoly

a účastenského výsledku žalobce, neboť dospěl k závěru, že svědeckou výpovědí zkušební komisařky byl dostatečně objasněn skutkový stav rozhodný pro posouzení důvodnosti žaloby.

17. V dalším řízení (po kasačním rozsudku) u ústního jednání před krajským soudem dne 12. 6. 2024 setrvali účastníci řízení na své dosavadní argumentaci.
18. Podle ust. § 42 odst 1 zákona o získávání odborné způsobilosti, žadatel o řidičské oprávnění musí při zkoušce z praktické jízdy prokázat znalosti, dovednosti a chování včetně specifických požadavků pro jednotlivé skupiny vozidel. Zkouška z praktické jízdy je rozdělena do dvou částí. Žadatel o řidičské oprávnění, který při zkoušce neprokáže základní znalosti u každé ze dvou částí, je hodnocen stupněm „neprospěl“. O průběhu zkoušky z praktické jízdy zkušební komisař pořídí písemný záznam.
19. Podle ust. § 42 odst. 3 zákona o získávání odborné způsobilosti v první části zkoušky žadatel o řidičské oprávnění prokazuje zejména
 - a) základní znalosti a dovednosti úkonů přípravy vozidla před jeho použitím,
 - b) rozjíždění s různým stupněm obtížnosti,
 - c) zastavení vozidla,
 - d) couvání a otáčení při couvání,
 - e) zajíždění do omezeného prostoru a vyjíždění z něj,
 - f) podélné, šikmé a kolmé zaparkování vozidla,
 - g) zastavení a rozjíždění ve stoupnání,
 - h) řízení vozidla při malé rychlosti nejvýše do 30 km/h.
20. Podle ust. § 43 odst. 1 zákona o získávání odborné způsobilosti., zkouška z praktické jízdy musí trvat v první části nejméně 10 minut a v druhé části nejméně 20 minut, pokud má být řidičské oprávnění uděleno pro skupinu Am, A1, A2, A, B1, B, B+E nebo T, a nejméně 23 minut pro ostatní skupiny vozidel.
21. Podle § 43 odst. 3 zákona o získávání odborné způsobilosti, dojde-li při zkoušce k takovému porušení pravidel provozu na pozemních komunikacích, které ohrozilo nebo může ohrozit vážným způsobem bezpečnost provozu na pozemních komunikacích, anebo k situaci, kdy musel do řízení motorového vozidla zasáhnout učitel, zkouška se okamžitě ukončí a žadatel je hodnocen stupněm „neprospěl“.
22. Pro posouzení věci považuje krajský soud za zásadní právní úpravu obsaženou v ust. § 42 odst.1 zákona o získávání odborné způsobilosti a v ust. § 43 odst. 1 a 3 téhož zákona.
23. Podle ust. § 42 odst. 1 zákona o získávání odborné způsobilosti je zkouška z praktické jízdy rozdělena do dvou částí, přičemž stupněm „neprospěl“ je hodnocen žadatel o řidičské oprávnění, který při zkoušce neprokáže základní znalosti u každé ze dvou částí. Z této věty žalobce dovozuje, že proto, aby byl hodnocen stupněm „neprospěl“, musel by neprokázat základní znalosti u obou částí zkoušky, a proto měl obě tyto části zkoušky vykonat. Krajský soud tento výklad žalobce nesdílí, neboť má za to, že slovní spojení „u každé ze dvou částí“ nelze vyložit tak, že by musel žalobce prokázat základní neznalosti u každé části zkoušky

z praktické jízdy. Pak by totiž např. v případě, že by žadatel první část zkoušky zvládl bezvadně a v druhé byl hodnocen stupněm „neprospěl“, nemohl neprospěť celkově, což je však v rozporu se smyslem zkoušky z praktické jízdy. Podle názoru krajského soudu je nutno toto poměrně zavádějící slovní spojení „*u každé ze dvou částí*“ vyložit jako „*u kterékoliv ze dvou částí*“, aby smysl právní normy zůstal zachován.

24. K právní otázce, zda může zkušební komisař „předčasně“ ukončit zkoušku z praktické jízdy, má-li za to, že žadatel neprokázal potřebné základní znalosti, se vyjádřil NSS v kasačním rozsudku tak, že žadatel o vykonání zkoušky má právo na to, aby byl v případě naplnění zákonem stanovených podmínek hodnocen stupněm „prospěl“ a tedy, aby mu byl vydán řidičský průkaz (při splnění všech dalších podmínek). Stejně tak má právo, aby mu byl ze strany zkušební komisaře dán prostor k tomu, aby mohl své znalosti a dovednosti prokázat, čemuž odpovídá obsahově shodná povinnost zkušební komisaře. Smyslem úpravy minimální délky trvání jednotlivých částí zkoušky z praktické jízdy není přiznat žadateli subjektivní právo, nýbrž omezit komisaře při hodnocení žadatele v tom smyslu, že žadatel před uplynutím stanoveného minimálního času nemůže prokázat osvojení si všech potřebných znalostí a dovedností. Před dovršením tohoto času tedy zpravidla není možné hodnotit žadatele stupněm „uspěl“, byť by podal doposud bezchybný výkon.
25. Dále NSS uvedl, že smyslem zkoušky z odborné způsobilosti (tedy i zkoušky z praktické jízdy) je posoudit, zda žadatel je odborně způsobilý či není. Tomu odpovídá i hodnocení žadatele „prospěl“ či „neprospěl“. V případě, kde jsou podle komisaře naplněny zákonné důvody pro hodnocení žadatele stupněm „neprospěl“, jeví se jako rozumné, aby zkouška byla bez dalšího ukončena. Tento výsledek totiž již nelze zvrátit. Dokončení zkoušky by bylo pouze formální bez jakékoliv možnosti žadatele získat řidičské oprávnění (bod 40 kasačního rozsudku).
26. NSS dále zdůraznil, že smyslem ust. § 43 odst. 3 zákona o získávání odborné způsobilosti je ochrana bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích a zkoušku v takovém případě lze ukončit před uplynutím stanoveného času podle § 43 odst. 1 téhož zákona, pokud žadatel ohrozí nebo může ohrozit vážným způsobem bezpečnost provozu, neboť je zjevné, že není schopen bezpečného řízení. Primárním smyslem slova „okamžitě“ je apel na to, aby zkouška byla ukončena bezprostředně po nebezpečném jednání, které je v daném ustanovení vymezeno. U „předčasného“ ukončení zkoušky podle § 42 odst. 1 zákona si lze naopak představit situaci, kdy žadatel neprokáže základní znalosti (např. není schopen podélně zaparkovat vozidlo). Proto komisař žadatele může nasměrovat k místu, kde má zkouška končit (aniž by žadatel prošel všemi okruhy 1. či 2. části zkoušky) a zde mu sdělí, že jej hodnotí stupněm „neprospěl“. Pokud by však žadatel např. nebyl schopen udržet vozidlo v jízdním pruhu a v důsledku toho by vážným způsobem ohrozil bezpečnost provozu na pozemní komunikaci (či by musel učitel výcviku autoškoly či komisař zasáhnout), bylo by nutné zkoušku ihned na místě ukončit podle § 43 odst. 3 zákona (případně na nejbližším bezpečném místě, pokud by to dopravní situace neumožňovala) a hodnotit žadatele stupněm „neprospěl“. Smyslem této úpravy podle NSS je, aby žadatel již neřídil vozidlo a řízení okamžitě převzal učitel výcviku autoškoly (bod 41 kasačního rozsudku).

27. NSS v kasačním rozsudku uzavřel, že smyslem každé zkoušky je ohodnotit zkoušeného. V tomto případě lze žadatele hodnotit pouze dvěma způsoby: „prospěl“, či „neprospěl“. Je-li naplněn zákonný důvod pro to, aby byl žadatel hodnocen stupněm „neprospěl“, nemá žádný smysl ve zkoušce pokračovat. Tím, že je možné žadatele ohodnotit, je naplněn účel zkoušky (bod 50 kasačního rozsudku).
28. V závěrečném shrnutí (body 51 a 52 kasačního rozsudku) NSS uvedl, že zkoušku z praktické jízdy lze ukončit i v průběhu první části této zkoušky, tj. před vykonáním obou částí v rozsahu stanoveném v § 43 odst. 1 zákona o získávání odborné způsobilosti, jestliže zkušební komisař dospěje k závěru, že žadatel neprokázal základní znalosti, dovednosti či chování, takže je nutno hodnotit zkoušku stupněm „neprospěl“. Současně NSS zdůraznil, že neposuzoval, zda skutečně byly dány důvody k tomu, aby byl žalobce hodnocen stupněm „neprospěl“, a tedy zda byl dán důvod k ukončení zkoušky. Zavázal krajský soud, aby se touto otázkou v dalším řízení zabýval.
29. Krajský soud při posouzení otázky, zda v tomto individuálním případě u žalobce skutečně došlo k situaci, kdy byly dány důvody, aby žalobce byl jako uchazeč hodnocen stupněm „neprospěl“, vycházel z výkladu ust. § 43 odst. 3 zákona o získávání odborné způsobilosti, který provedl NSS v bodech 29-34 kasačního rozsudku, jímž je krajský soud vázán.
30. NSS zde uvedl, že objektivním smyslem a účelem této normy je ochrana bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích. Pro její aplikaci musí dojít žadatelovým jednáním alespoň k potenciálnímu vážnému ohrožení bezpečnosti silničního provozu. Dojde-li k naplnění hypotézy této normy, žadatel již nemá žádnou možnost ve zkoušce pokračovat. NSS dále zdůraznil, že v souladu s účelem normy musí být vykládána i podmínka spočívající v porušení pravidel provozu na pozemních komunikacích. Pojem *pravidla provozu na pozemních komunikacích* je třeba vyložit tak, že zahrnuje v zásadě jakékoliv pravidlo chování, které se obecně týká provozování vozidla na pozemní komunikaci, když tento široký výklad odpovídá smyslu a účelu daného ustanovení.
31. NSS dále vyslovil (bod 32 kasačního rozsudku), že skutkovou situaci nyní řešeného případu pod toto ustanovení podřadit nelze. Žalovaný argumentuje, že žalobce nebyl schopen zkontrolovat hloubku vzorku pneumatik, tedy poznat technickou způsobilost vozidla, přičemž užití technicky způsobilého vozidla je předpokladem bezpečného provozu na pozemních komunikacích. Podle NSS však takto extenzivně toto ustanovení vykládat nelze. Zjevně totiž míří na opravdu závažné situace, ke kterým může v silničním provozu docházet, a které alespoň potenciálně mohou mít závažné následky v podobě ohrožení bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích. Byť se jedná o potenciální nebezpečí, z charakteru ustanovení je zjevné, že musí hrozit bezprostředně. To se v tomto případě jistě nestalo (bod 33 kasačního rozsudku). Zkoušení úkonů podle § 42 odst. 3 písm. a) zákona totiž zjevně nemůže vést k takovému bezprostřednímu ohrožení bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích. Žalobce v tomto kontextu správně poukázal na to, že pro aplikaci tohoto ustanovení bude zpravidla nutné, aby žadatel vozidlo skutečně řídil. Jedině tak může být ohrožení (byť jen potenciální) bezprostřední. Lze tedy učinit závěr, že žalobcovo jednání, pro které byla zkouška z praktické jízdy stěžovatelem ukončena, není možné podřadit pod § 43 odst. 3 zákona o získávání odborné způsobilosti (bod 34 kasačního rozsudku).

32. Krajský soud v návaznosti na výše uvedené dospěl ke shodnému závěru, že v nyní posuzovaném skutkovém případě žalobce ani potenciálně nemohl ohrozit bezpečnost provozu na pozemních komunikacích bezprostředním způsobem. Předně žalobce nebyl v rozhodné době účastníkem provozu na pozemních komunikacích, takže z logiky věci ani nemohl bezprostředně ohrozit jeho bezpečnost. A dále z předložených dokladů (protokol o zkoušce, vyhodnocení zkoušky), ani ze svědecké výpovědi zkušební komisařky před krajským soudem u ústního jednání konaného dne 24. 5. 2023 nevyplynulo, že by vzorek pneumatiky zkušebního vozidla byl technicky nezpůsobilý provozu na pozemních komunikacích a že by tedy žalobce použitím vozidla bezpečnost na pozemních komunikacích mohl bezprostředně ohrozit.
33. Na základě shora uvedené argumentace krajský soud dospěl k závěru, že v případě žalobce byly kumulativně naplněny všechny podmínky vymezené rozsudkem NSS sp. zn. 9 Aps 1/2007 (viz odst. 12 tohoto rozsudku), neboť žalobce byl přímo zkrácen na svém právu pokračovat ve zkoušce z praktické jízdy, a to nezákonným zásahem správního orgánu (zkušební komisařky), který nebyl rozhodnutím a byl zaměřen přímo proti žalobci, když žalobce projevenou neznalostí neohrozil bezprostředně bezpečnost na pozemních komunikacích, a proto nezavdal důvod zkoušku okamžitě ukončit. Krajský soud tudíž shledal žalobu na ochranu před nezákonným zásahem důvodnou, neboť okamžité ukončení žalobcovy zkoušky z praktické jízdy dne 21. 7. 2022 a její hodnocení stupněm „neprospěl“ zkušební komisařkou žalovaného bylo nezákonným zásahem.
34. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle ust. § 60 odst. 1 s. ř. s., když procesně úspěšnému žalobci vzniklo právo na náhradu nákladů řízení, které sestávají ze zaplaceného soudního poplatku ve výši 2 000 Kč a dále z nákladů spojených s právním zastoupením, a to za 9 úkonů právní služby po 3 100 Kč (převzetí, sepsí žaloby, porada s klientem dne 23. 10. 2022 a dne 24. 5. 2023, sepsí repliky, účast u jednání soudu dne 24. 5. 2023, replika ke kasační stížnosti, porada s klientem dne 10. 6. 2024, účast u jednání soudu dne 12. 6. 2024) a 9x režijní paušál po 300 Kč ke každému z těchto úkonů. Dalšími náklady žalobce bylo cestovné jeho zástupce osobním automobilem z Prahy do Ostravy a zpět k jednání u krajského soudu dne 24. 5. 2023 v celkové výši 5 716 Kč (§157 odst. 4 písm. b) zákona č. 262/2006 Sb., zákoníku práce, v platném znění) a s tím spojená ztráta času byla v rozsahu 16 půlhodin po 100 Kč, a dále cestovné zástupce žalobce vlakem z Prahy do Ostravy a zpět k jednání u krajského soudu dne 12. 6. 2024, kdy prokázaná cena jízdenek činila v součtu 1013 Kč, a s tím spojená ztráta času byla v rozsahu 17 půlhodin po 100 Kč. Krajský soud neuznal jako účelně vynaložený náklad žalobce odpověď na výzvu soudu ze dne 21. 5. 2024, neboť představuje toliko sdělení procesního stanoviska žalobce. Náklady právního zastoupení mimo cestovné tak činí 33 900 Kč (§ 7 bod 5 ve spojení s § 9 odst. 4 písm. d), § 13 odst. 3, § 14 odst. 1 písm. a) a odst. 3 vyhl. č. 117/1996 Sb., advokátního tarifu, v platném znění). Tato částka byla zvýšena v souladu s ust. § 57 odst. 2 s. ř. s. o částku, kterou je zástupce žalobce povinen zaplatit na DPH podle zvláštního právního předpisu, tj. na 41 019 Kč. Celkově činí náklady právního zastoupení částku 47 748 Kč. Celkové náklady žalobce pak představuje částka 49 748 Kč.
35. Vzhledem k odlišné úpravě s. ř. s. a zák. č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, v platném znění (dále jen „o. s. ř.“) týkající se nabytí právní moci rozhodnutí, uložil soud

žalovanému povinnost zaplatit náhradu nákladů řízení ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku právnímu zástupci žalobce (ust. § 149 odst. 1 o. s. ř. ve spojení s ust. § 64 s. ř. s.).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku nejsou přípustné opravné prostředky. To neplatí, je-li jako důvod kasační stížnosti namítáno, že se soud neřídil závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu nebo uplatňuje-li stěžovatel stížní body, které napadají závěry o otázkách, k nimž se Nejvyšší správní soud v předcházejícím zrušovacím rozsudku dosud nevyjadřoval – v tom případě je možno podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů po doručení rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně.

Nesplní-li povinný, co mu ukládá toto vykonatelné rozhodnutí, může oprávněný podat návrh na soudní výkon rozhodnutí.

Ostrava dne 12. 6. 2024

JUDr. Monika Javorová
předsedkyně senátu